

Hoge Raad voor Normalisatie
Conseil supérieur de Normalisation

ADVIES ***over***

***de ontwikkeling van de nodige expertise voor het
uitwerken van normen***

Brussel, 21 november 2014

Gelet op de wet van 28 februari 2013 tot invoering van het Wetboek van economisch recht, die de bepalingen¹ van de wet van 3 april 2003 betreffende de normalisatie opgeheven heeft;

Gelet op artikel VIII.19 van voornoemd wetboek, waardoor bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie een Hoge Raad voor Normalisatie werd opgericht, hierna de Hoge Raad genoemd;

Gelet op artikel VIII.20 van voornoemd wetboek, waarbij de Hoge Raad als opdracht heeft om, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de minister, adviezen te verstrekken aangaande alle kwesties die betrekking hebben op het beleid en de ontwikkeling van de nationale en internationale normalisatie;

Gelet op artikel VIII.4, 5° van voornoemd wetboek, waardoor aan het Bureau voor Normalisatie de opdracht van het promoten van de normalisatie en het coördineren van maatregelen bestemd om de toepassing ervan te vergemakkelijken, werd toegewezen;

Gelet op het koninklijk besluit van 10 november 2005 betreffende de toekenning aan het Bureau voor Normalisatie van gedelegeerde opdrachten met betrekking tot de collectieve centra;

Gelet op de mededeling van de Europese Commissie van 11 maart 2008 met als titel “Naar een grotere bijdrage van de normalisatie aan innovatie in Europa”, waarin wordt aangezet tot een gemakkelijker toegang van alle betrokken partijen – en vooral kmo’s – tot normalisatie;

Gelet op de Raadsconclusies van 25 september 2008 omtrent normalisatie en innovatie, waarin het belang van de betrokkenheid van kmo’s bij normalisatie vermeld wordt;

Gelet op de aanbevelingen in het document “Access to Standardization” van 10 maart 2009, opgesteld in opdracht van de Europese Commissie;

Gelet op de aanbevelingen in het document “SME Access to European Standardization” van augustus 2009, opgesteld in opdracht van het CEN en CENELEC;

Gelet op de aanbevelingen in het rapport “Standardization for a competitive and innovative Europe: a vision for 2020” van februari 2010 van het expertenpaneel voor de herziening van het Europees normalisatiesysteem, opgesteld in opdracht van de Europese Commissie;

Gelet op de mededeling van de Europese Commissie van 1 juni 2011 met als titel “Een strategische visie voor Europese normen: vooruitgaan om de duurzame groei van de Europese economie tussen nu en 2020 te bevorderen en te versnellen”;

Gelet op de Verordening (EU) 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de Europese normalisatie, goedgekeurd op 4 oktober 2012;

Gelet op het advies van 28 mei 2009 van de Hoge Raad betreffende onderwijs en normalisatie;

Gelet op de besprekingen van de Hoge Raad van 14 mei 2013 en van 26 juni 2014 en de schriftelijke raadpleging van 7 juli 2014;

Overwegende dat men momenteel bij het CEN en CENELEC een trend tot verlaging van het aantal experts die bereid zijn om deel te nemen aan de werkzaamheden voor de uitwerking van normen vaststelt. Naast de impact van de economische situatie zou dit onder andere te maken hebben met een gebrek aan besef, binnen de ondernemingen, van de strategische dimensie van de normalisatie;

---

¹ Met uitzondering van artikel 19.

Overwegende dat dit probleem op nationaal niveau moet overwogen worden. Het zijn inderdaad enerzijds experts van de verschillende landen die de Europese en internationale normontwerpen opstellen, en anderzijds wordt elk lid van het CEN en CENELEC uitgenodigd « zich in te spannen om de graad van deelname te verruimen en het expertiseniveau binnen de geschikte technische spiegelcomités te verhogen, om een duidelijke consensus te creëren tussen alle nationale belanghebbenden » (CEN/CLC Guide 20:2012);

Overwegende dat het voortbestaan van het normalisatiesysteem bepaald wordt door het handhaven van een minimale graad van betrokkenheid, en dus van vrijwillige deelname van experts van alle betrokken partijen (economische actoren, overheden en maatschappelijke middelen);

Advies

De Hoge Raad is van oordeel dat:

De ontwikkeling van de nodige expertise voor het uitwerken van normen omvat drie fundamentele aspecten:

- bewustmaking voor het strategisch belang van de normalisatie;
- de opleiding van de experts volgens hun rol binnen het normalisatiesysteem;
- de motivatie van de experts en van de organisatoren van opleidingen.

Inzake bewustmaking:

- de acties zouden moeten gefocust zijn op de voordelen van een betrokkenheid bij de normalisatie en op de toepassing van de normen;
- de onderwijsinstellingen (universiteiten en hogescholen) vormen de beste structuren om de toekomstige gediplomeerden vertrouwd te maken met de normalisatie.

Inzake opleiding:

- de algemene opleidingen ressorteren hoofdzakelijk onder het NBN;
- de sectorale opleidingen ressorteren onder de sectorale normalisatieoperators en de normen-antennes;
- de individuele bijstand aan de experts is een interessante aanpak. De inhoud en de nadere regels moeten evenwel nog bepaald worden:
  - de beperking tot de technische aspecten van de normalisatie of de uitbreiding tot de bijzonderheden van de verschillende socio-economische domeinen;
  - de respectievelijke rollen van het NBN, van de sectorale normalisatieoperators en van de normen-antennes;
  - de financiële aspecten.

Inzake motivatie:

- de inzet van de experts is verbonden aan het bestaan van een normalisatiestrategie binnen hun organisatie. Dergelijke strategie bestaat meestal in grote bedrijven maar ontbreekt in veel kmo's;

- een ruimere promotie zou de deelname van de Belgische experts aan de Europese en internationale werkzaamheden ten goede komen.

De Hoge Raad stelt de volgende acties voor:

Inzake bewustmaking:

- zou het aangewezen zijn dat het NBN op zijn internetsite een oproep toevoegt tot kandidaten voor de normalisatiecommissies op zoek naar nieuwe experts;
- zou het aangewezen zijn dat de kmo's het voorwerp uitmaken van een campagne tot integratie van de normalisatie in hun bedrijfsstrategie;
- zou het aangewezen zijn dat de maatschappelijke actoren het voorwerp uitmaken van een campagne betreffende het belang van normen voor maatschappelijk relevante producten en diensten.

Inzake opleiding:

- zou het aangewezen zijn dat het NBN een TTT-programma (Teach the Teachers) betreffende de onderwijsmethodologie inzake normalisatie ontwikkelt;
- zou het aangewezen zijn dat het NBN op zijn internetsite een rubriek gewijd aan opleidingen toevoegt.

Inzake motivatie:

- zou het aangewezen zijn om publiciteit te verzekeren omtrent de goede praktijken van de beroepsorganisaties en van de sectorale normalisatieoperatoren die zich bezig houden met de opleiding van de experts;
- zou het aangewezen zijn om de erkenning te verzekeren van de verdiensten van de experts die deelnemen aan de nationale, Europese en internationale normalisatiewerkzaamheden.

De Voorzitter,

Georges KLEPFISCH